

Bortom öknen

Mose vågar sig längre ut än vanligt. En gång driver han fåren ”bortom öknen”. Varför lämnar han det vanliga? Vill han söka ett bortsprunget får? Var han trött på de invanda rutinerna? Bara bort från sin svärfader som han tjänar, bort från ett folk han egentligen inte tillhör?

Han har mycket i bagaget. Det djupa fallet vid det egyptiska hovet. Faraos fosterson flydde hals över huvud när han slagit ihjäl en egyptier, som i sin tur hade mördat en jude. Det privilegierade livet fick ett abrupt slut. Han måste bort för att komma undan en möjlig process eller till och med en avrättning. Ingenstans hemma, varken hos sina landsmän, judarna, eller vid hovet. Nu återigen i ett främmande land.

Mose vågar sig längre ut än vanligt. Kanske tyngs han av sitt dåliga samvete. Det borttappade fåret en symbol för förlorad oskuld eller inre frid? Han har ingen plats där han känner sig hemma.

Just det att han vågar sig ut, visar dock bli en vändpunkt i hans liv. Att han har brutit upp till okända trakter ”bortom öknen”, bortom det vanliga och alltför väl förtrogna öppnar honom för ett möte med Gud.

Skulle fastetiden inte kunna en vara en liknande väg? Att bryta upp och lämna de gamla vanliga hjulspåren? Att gå bortom de vanliga beteendemönstren och upp trampade vägarna? Kanske därför att jag alltför länge har blundat för en gammal skuld eller för den bestämda känslan att jag inte är hemma i det jag gör. Kanske därför att mitt levnadssätt skadar mig och andra. Att bryta upp därför att jag inte längre utvecklas, andligt och mänskligt; att jag snarare har förlorat det jag tidigare förmått. Att jag sover medelmåttans sömn eller till och med har slutat söka Gud.

Vilka skälen än är, Mose bryter upp och kanske kan vi göra det med honom. Hans uppbrott öppnar honom för ett möte som skulle komma att vända upp och ner på hela hans liv. Hans uppbrott gör honom redo att möta Gud. Gjorde han samma erfarenhet som Egied van Broeckhoven beskriver?

Därför måste vi gå längre och längre ut i havet, tills vi inte längre står på egna ben utan bärs av havet och rörs och dras med genom dess liv till Guds djupaste väsen och drivs av Fadern, Sonen och Anden (Vänskapens sakrament s 143).

Den som går ut i havet för att söka Gud riskerar något. Han förlorar den fasta marken under fötterna; alla försäkringar, säkerheter och skyddsmekanismer. Det kräver förtroende. Förtroende att jag inte går under och drunknar. Att vattnet, Gud, verkligen bär mig. Att jag lever upp till min högsta kallelse när jag blir ett med vattnet och dess rytm, när jag simmar.

Det var just det som Mose får erfara när han möter Gud i den brinnande busken. Busken brann men blev ändå inte förtärd. Gud visar sig i det skapade, ja, vad mera är, han förenar sig med det skapade utan att det uppslukas eller förgås.

Mose möter en Gud som kallar honom till en tjänst. Han ska hjälpa till att befria sitt folk. Människan ska inte vara träl under orättvisa politiska och ekonomiska förhållanden, träl under skadliga beteenden och tankar. Nej, den Gud som Mose lär känna är befrielsens Gud.

Befrielsens Gud, det har Mose fattat. Men vem är Gud egentligen? Vad heter han? Mose vill veta mer. Javisst, våra fäders Gud, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud. Det har han hört tidigare. Men med detta Guds svar nöjer han sig inte. Den guden, tänker han kanske, känner jag ju. Det är historiens Gud. Patriarkernas stora namn syftar till det förflutna. Ett förflutet som känns så avlägset och inte längre har någon betydelse. En Gud som är nedgrävd i historien och inte längre har att göra med honom här och nu. Kanske är det därför som Mose är så ihärdig och vill veta mer. Och han får ett svar: ”Jag är Jahve”, ”Jag är den jag är”. Gud är. Han lever. Han finns till för sitt folk här och nu. Han är inte bara historia utan också nutid och framtid. Han kommer att visa sig ännu närmare som Immanuel – Gud med oss i Kristus.

Mose vågade gå längre ut än vanligt. Han gick bortom öknen. Eller också, han vågade gå ut i havet och mötte en Gud som bär honom. Han vågade lämna fasta marken och anförtro sig helt och hållet åt havets rörelse, åt Befriaren. Hur vore det att gå bortom öknen med Mose?

Dominik Terstriep s.j.